

Zasady funkcjonowania klas integracyjnych

Podstawa prawna:

1. *Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r.*
2. *Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym z dnia 24 lipca 2015 r.*

§ 1

1. W szkole tworzone są oddziały integracyjne.
2. Klasy integracyjne są częścią nowoczesnej, twórczej i przyjaznej szkoły jako miejsca nauki, tolerancji, wrażliwości, otwartości i akceptacji.
3. Stwarzają optymalne warunki do wspólnego rozwoju dzieci zdolnych, przeciętnych, zaniedbanych wychowawczo czy mających deficyty rozwojowe.
4. Nadrzędnym celem edukacji integracyjnej jest zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju i przygotowanie do życia w społeczeństwie.
5. Realizacja programu kształcenia integracyjnego ma za zadanie zapewnić pełny rozwój ucznia, przygotować go do realizacji zadań życia codziennego, podejmowania ról społecznych w środowisku lokalnym oraz dążyć do usprawniania zaburzonych funkcji psychofizycznych, kompensować i korygować odchylenia, a także eliminować (w miarę możliwości) przyczyny lub przejawy zaburzeń.
6. Zgodnie z obowiązującymi przepisami do klasy integracyjnej uczęszcza od 3 do 5 uczniów posiadających orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej do kształcenia specjalnego ze wskazaniem nauki w klasie integracyjnej.
7. Pozostałą część klasy integracyjnej tworzą uczniowie nie wymagający dodatkowej pracy terapeutycznej.
8. W klasie integracyjnej szkoły podstawowej i gimnazjum pracuje równocześnie dwóch nauczycieli – nauczyciel prowadzący i nauczyciel wspomagający, a w klasach liceum w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ilość godzin, na których obecny jest nauczyciel wspomagający przydziela dyrektor szkoły po rozpoznaniu potrzeb uczniów niepełnosprawnych. W miarę możliwości nauczyciel wspomaga te zajęcia, do których posiada kwalifikacje lub predyspozycje.
9. Nauczyciel prowadzący jest głównym organizatorem procesu dydaktyczno-wychowawczego.
10. Nauczyciel wspomagający:
  - 1) prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami i specjalistami realizują zintegrowane działania i zajęcia, określone programie
  - 2) prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami i specjalistami pracę wychowawczą z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
  - 3) uczestniczy, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli i specjalistów;
  - 4) udziela pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom i specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.
11. Obaj nauczyciele zobowiązani są do wspólnego, systematycznego planowania działań, przystosowania programu nauczania, metod i formy pracy do możliwości psychofizycznych i intelektualnych dzieci. Są w równym stopniu odpowiedzialni za przebieg tego procesu.

12. W edukacji wczesnoszkolnej nauczyciele w trakcie trwania zajęć edukacyjnych mogą wymieniać się rolami.
13. Główne zasady współpracy nauczycieli pracujących w klasie integracyjnej oparte są na: partnerstwie, wzajemnym szacunku i zaufaniu, życzliwej pomocy, sprawnej komunikacji.
14. Podejmowane zadania integracyjne i wychowawcze mają na celu:
  - 1) budowanie i wspieranie integracji pomiędzy dziećmi w klasie, a także w całej szkole w celu uniknięcia tzw. integracji pozornej, poprzez wspólne spędzanie wszystkich przerw, zajęć pozalekcyjnych i imprez klasowych i szkolnych,
  - 2) doskonalenie współpracy nauczyciela wiodącego i wspierającego poprzez dzielenie się odpowiedzialnością za podejmowane kroki wychowawcze, budowanie autorytetu współpracującego nauczyciela, wspólne rozwiązywanie problemów dydaktycznych i wychowawczych, tworzenie klimatu życzliwości, który przenosi się na relacje między dziećmi w klasie,
  - 3) kształtowanie właściwego stosunku wobec osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem bieżących treści programowych; włączanie uczniów zdrowych do pomocy w nauce uczniom mającym trudności dydaktyczne,
  - 4) organizowanie różnorodnych imprez, uroczystości klasowych i szkolnych umożliwiających aktywność wszystkich uczniów w klasie integracyjnej,
  - 5) budowanie integracji pomiędzy rodzicami uczniów zdrowych i niepełnosprawnych podczas spotkań, uroczystości i wycieczek,
  - 6) podejmowanie działań w zakresie wspierania uczniów i ich rodziców we właściwym rozumieniu niepełnosprawności; udzielanie wskazówek dotyczących pracy domowej ucznia; udzielanie porad w zakresie korzystania z pomocy innych specjalistów lub instytucji.

§ 2

W szkole funkcjonuje zespół ds. integracji, który ma na celu:

1. Współpracę z instytucjami specjalistycznymi i gronem specjalistów pracujących z dziećmi z trudnościami edukacyjnymi i zaburzeniami emocjonalnymi.
2. Stały kontakt, wymianę informacji o uczniu pomiędzy specjalistami pracującymi w szkole: pedagog specjalny, psycholog, rehabilitant, logopeda.
3. Współpracę z rodzicami w ramach pedagogizacji, wymiany informacji, podejmowania wspólnych działań.
4. Monitorowanie i obserwację wraz z innymi nauczycielami postępów i sytuacji ucznia w szkole.
5. Organizowanie imprez integracyjnych w środowisku lokalnym i w imprez wewnątrzszkolnych.
6. Nawiązywanie współpracy z placówkami integracyjnymi.
7. Doskonalenie zawodowe w zakresie rozpoznawania i określania specjalnych potrzeb uczniów w klasie integracyjnej poprzez zbieranie informacji z różnych obszarów funkcjonowania dziecka.
8. Modyfikowanie programu pod względem treści, metod, struktury zajęć dydaktycznych, dostosowanie ich do potrzeb i zróżnicowanych możliwości uczniów w klasie integracyjnej.
9. Znajomość dysfunkcji i potrzeb edukacyjnych wszystkich uczniów niepełnosprawnych w szkole wymagających wspomaganie w procesie lekcyjnym. pracy zapewniającego pełny wszechstronny rozwój zdolności i umiejętności uczniów w szkole.
10. Kształtowanie prawidłowej postawy wobec zaspokajania potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
11. Współorganizowanie naboru do klas integracyjnych.

12. Budowanie i wspieranie integracji pomiędzy dziećmi w klasie, a także w całej szkole w celu uniknięcia tzw. integracji pozornej, poprzez wspólne spędzanie wszystkich przerw, zajęć pozalekcyjnych i imprez klasowych i szkolnych.
13. Doskonalenie współpracy nauczyciela wiodącego i wspierającego poprzez dzielenie się odpowiedzialnością za podejmowane kroki wychowawcze, budowanie autorytetu współpracującego nauczyciela, wspólne rozwiązywanie problemów dydaktycznych i wychowawczych, tworzenie klimatu życzliwości, który przenosi się na relacje między dziećmi w klasie.
14. Kształtowanie właściwego stosunku wobec osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem bieżących treści programowych; włączanie uczniów zdrowych do pomocy w nauce uczniom mającym trudności dydaktyczne.
15. Organizowanie różnorodnych imprez, uroczystości klasowych i szkolnych umożliwiających aktywność wszystkich uczniów w klasie integracyjnej.
16. Budowanie integracji pomiędzy rodzicami uczniów zdrowych i niepełnosprawnych podczas spotkań, uroczystości i wycieczek.
17. Podejmowanie działań w zakresie wspierania uczniów i ich rodziców we właściwym rozumieniu niepełnosprawności; udzielanie wskazówek dotyczących pracy domowej ucznia; udzielanie porad w zakresie korzystania z pomocy innych specjalistów lub instytucji.

§ 3

Do zadań nauczyciela przedmiotu w klasie integracyjnej należy:

1. Zapoznanie się z pełną dokumentacją ucznia (opinie, orzeczenia, zalecenia, uwagi rodziców, diagnoza nauczyciela wspomagającego).
2. Ustalenie zakresu treści obowiązkowych dla dzieci niepełnosprawnych we współpracy z nauczycielem wspomagającym (plan wynikowy) i przekazanie nauczycielowi wspomagającemu tego planu na dany rok szkolny.
3. Udział w pracach zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpraca w zakresie:
  - 1) ustalania kryteriów oceniania pracy uczniów niepełnosprawnych z uwzględnieniem najbardziej znaczących dla każdego ucznia form aktywności jej podlegających,
  - 2) ustalania podstawowych metod np. praca w grupach, metoda projektów, metody aktywizujące, ekspresyjne itp., form pracy oraz pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć lekcyjnych.
4. Sprawdzanie i ocenianie pracy każdego ucznia w oparciu o WSO z uwzględnieniem dostosowań.

§ 4

Do szczegółowych zadań nauczyciela wspomagającego w klasie integracyjnej należy:

1. Zapoznanie się z pełną dokumentacją ucznia niepełnosprawnego (opinie, orzeczenia, zalecenia, postrzeżenia rodziców).
2. Przeprowadzenie diagnozy, obserwacja uczniów oraz konstruowanie IPET we współpracy z wychowawcą.
3. Informowanie dyrektora o konieczności włączenia w proces dydaktyczny osprzętu, który może być wykorzystywany do kompensowania deficytów wynikających z niepełnosprawności uczniów.
4. Pełnienie funkcji wychowawcy bądź współwychowawcy klasy integracyjnej czyli przekazywanie w różnorodny sposób najważniejszych wartości, zgodnie z naturalnym kodeksem moralnym i szkolnym planem wychowawczym.
5. Współpraca z nauczycielem prowadzącym w zakresie ustalenia treści obowiązkowych z danego przedmiotu dla dzieci niepełnosprawnych (plan wynikowy).

6. Wspieranie nauczyciela przedmiotu w całym procesie dydaktyczno- wychowawczym na lekcjach, szczególnie w odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
7. Udział w pracach zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpraca w zakresie:
  - 1) ustalania kryteriów oceniania pracy uczniów niepełnosprawnych z uwzględnieniem najbardziej znaczących dla każdego ucznia form aktywności jej podlegających
  - 2) ustalania podstawowych metod np. praca w grupach, metoda projektów, metody aktywizujące, ekspresyjne itp., form pracy oraz pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć lekcyjnych.
8. Opracowywanie strategii zajęć z wykorzystaniem metod aktywizujących, ekspresyjnych (drama, ruch, muzyka).
9. Przygotowywanie zmodyfikowanych kart pracy i sprawdzianów dla ucznia niepełnosprawnego, dostosowanie zadań domowych do planu zajęć i możliwości ucznia.
10. Omawianie problemów dydaktycznych i wychowawczych powstałych podczas zajęć i wypracowanie sposobów ich rozwiązania.
11. Udzielanie stałej pomocy uczniom niepełnosprawnym w procesie lekcyjnym tak, aby nie zaniżać wymagań i kryteriów oceniania.
12. Aktywizowanie i kontrolowanie pracy ucznia niepełnosprawnego. Nauczyciel wspomagający pracuje z każdym dzieckiem niepełnosprawnym indywidualnie lub z grupą, jeśli taka forma wynika z toku lekcji; pracuje tak, by nie zakłócać jej przebiegu.
13. Dbanie o osiąganie przez ucznia pozytywnych wyników nauczania z przedmiotu, na którym uczniowie są wspomagani.
14. Uzupelnienie przebiegu zajęć o realizację celów terapeutycznych. Włączanie uczniów zdrowych w opiekę i pomoc uczniom niepełnosprawnym.
15. Organizowanie i prowadzenie w ramach art. 42 KN pomocy dydaktyczno-wyrównawczej dla uczniów niepełnosprawnych z przedmiotów zgodnych ze swoją specjalnością lub z przedmiotów, w których nauczyciel wspomagający czuje się najlepiej.
16. Gromadzenie wykonanych podczas lekcji prac uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w celu pomocy rodzicom w zinterpretowaniu postępów w nauce i ogólnym rozwoju ich dzieci.
17. Prowadzenie dokumentacji swojej pracy z uczniem niepełnosprawnym (dziennik pracy w postaci syntetycznych, możliwie najkrótszych i najbardziej konkretnych notatek).

§ 6

Organizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego.

1. Podstawą pracy dydaktyczno-wychowawczej są treści programowe obowiązkowe dla wszystkich uczniów w klasie.
2. Program nauczania modyfikowany jest w zakresie treści i metod oraz tempa uczenia się poszczególnych dzieci.
3. W realizacji treści programowych wykorzystywane są wszystkie możliwości, jakie stwarza określone środowisko społeczno-kulturowe ucznia, a także istniejąca baza dydaktyczna szkoły.
4. Uczniowie z niepełnosprawnością uczęszczają na zajęcia dydaktyczne wraz z uczniami pełnosprawnymi w ramach siatki godzin obowiązującej w danej klasie.
5. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają zapewnione dodatkowe zajęcia rewalidacyjne (przyznawane przez organ prowadzący) są to zajęcia specjalistyczne o charakterze:
  - 1) dydaktyczno-wyrównawczym
  - 2) korekcyjno-kompensacyjnym
  - 3) logopedycznym
  - 4) socjoterapeutycznym

5) ruchowym.

§ 7

Zasady współpracy nauczycieli z rodzicami uczniów klas integracyjnych:

1. Zasady pracy w klasie integracyjnej oraz współpracy nauczycieli z rodzicami zostają omówione na klasowym, wrześnieowym zebraniu organizacyjnym.
2. Zadaniem nauczyciela pracującego w klasie integracyjnej jest:
  - 1) wspieranie rodziców dzieci niepełnosprawnych oraz rodziców uczniów zdrowych poprzez kształtowanie właściwej postawy rodzicielskiej wobec dziecka,
  - 2) informowanie na bieżąco o pracy ucznia na zajęciach, udzielanie codziennych instruktaży dotyczących odrabiania przez dziecko pracy domowej,
  - 3) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w trudnych przypadkach wskazywanie możliwości skorzystania z dodatkowej pomocy innych specjalistów lub instytucji,
  - 4) budowanie integracji pomiędzy rodzicami dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych,
  - 5) korzystanie w razie problemów i nieporozumień z pomocy psychologa szkolnego, pedagoga, w trudnych przypadkach dyrektora szkoły.
3. Rodzice uczniów klasy integracyjnej zobowiązani są do ścisłej współpracy z nauczycielami w zakresie kontrolowania postępów w nauce, diagnozy i terapii dziecka oraz zapewnienia mu stałej opieki związanej z czynnościami fizjologicznymi.
4. Rodzice mają obowiązek:
  - 1) interesować się postępami w nauce i zachowaniem swoich dzieci,
  - 2) brać udział w zebraniach klasowych, dniach otwartych, rozmowach indywidualnych z wychowawcą i nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
  - 3) przybyć do szkoły na każde ustne lub pisemne wezwanie dyrekcji szkoły, wychowawcy klasy lub nauczycieli poszczególnych przedmiotów.